

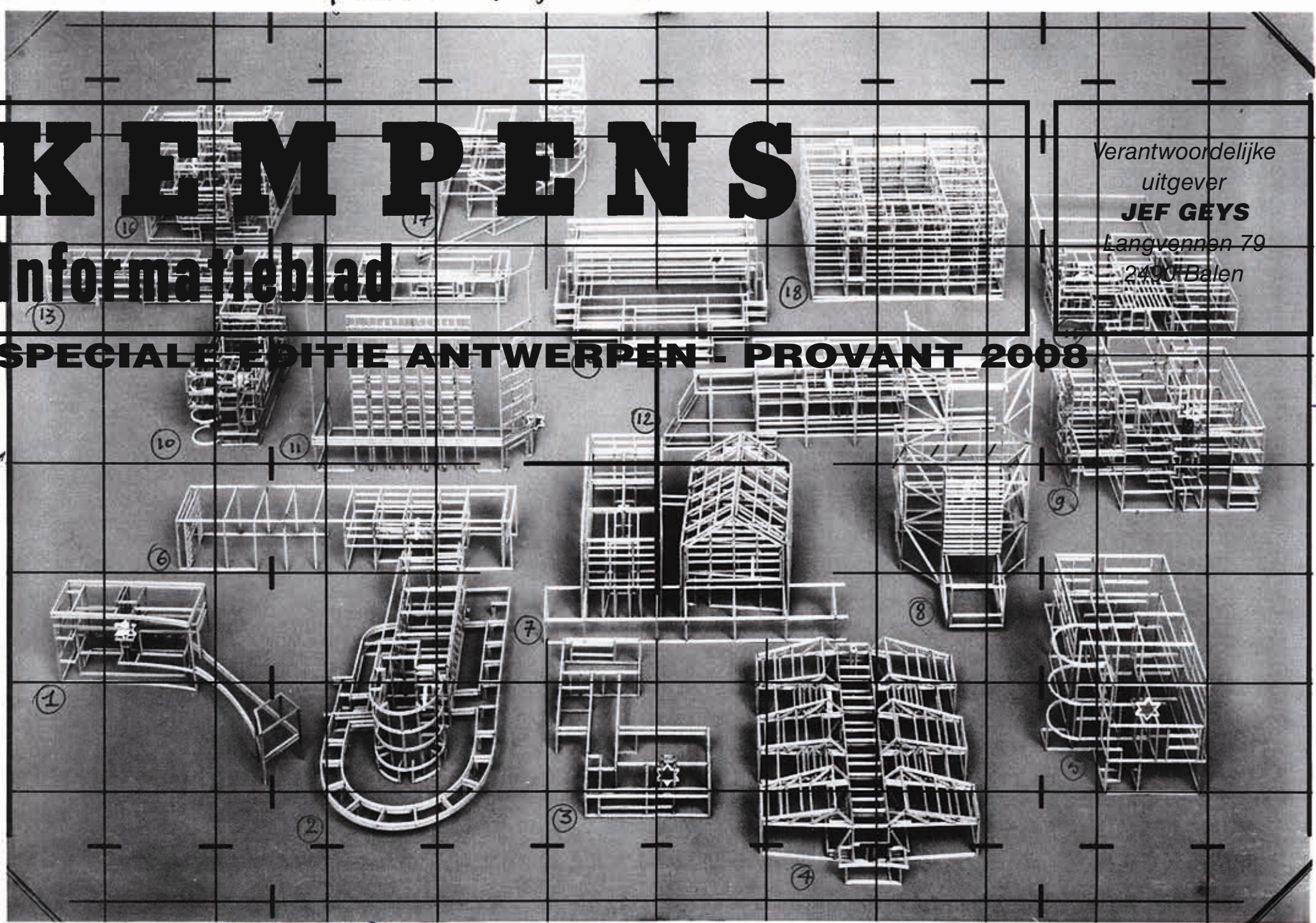
9d1 - + 5 van wit

KEMPENS

Informatieblad

Verantwoordelijke uitgever
JEF GEYS
 Langvennen 79
 2490 Balen

SPECIALE EDITIE ANTWERPEN - PROVANT 2008

9d1M ^{wit} + 5

~~340~~ 340

OK. JEF GEYS -

1	ZWITSERLAND - CASA KALMANN LOCARNO - BRIONE - 1974		40	USSR - WORKERS CLUB ON LESNYSTREET MOSKOW	
	LUIGI SNOZZI			COLOSOV BROTHERS 1926	
2	POLEN - GDYNIA - GDASK SMACH POLSKICH LINII OCEANICZNYCH 1936		41	URUGUAY - MONTEVIDEO	
	L. TOMASZEWSKI / J. ŻAKOWSKI			ARCHITECT UNKNOWN	
3	DUITSLAND - HAUS LEMPKO - WEISSENSEE - BERLIN 1932		42	SPANJE - CASA EN BAQUER - GERONA	
	L. MIES VAN DE ROHE			JOSÉ LLINÀS 1979	
4	GRUYÈRE - CREDITANT HOUSE FOR THE ZOOLOGICAL SOCIETY - LONDON REGENT PARK LUBETKIN / TECTON 1937		43	BELGIË - VILLA M TE ZEDERGEM	
	JOSEPH FISCHER 1934			STÉPHANE BEEL 1989	
5	HONGARIË - VILLA HOFFMAN - BUDAPEST		44	BRASIL - MUSEU DE ARTE DE SÃO PAULO	
	F.P. WINTERMANS 1983			LINA BO BARDI 1946	
6	BALEN - DUBBELWONING MOL - WEZEL F.P. WINTERMANS - VILLA -		45	MEXICO - HOUSE FOR LUIS BARRAGAN - TACUBAYA	
	F.P. WINTERMANS 1983			LUIS BARRAGAN 1947	
7	FRANCE - HOTEL ST. TAMES - BOULIAC / BORDEAUX		46	OOSTENRIJK - HAUS MOLLER - WIEN	
	JEAN NOUVEL 1988			ADOLF LOOS 1928	
8	ARGENTINIË - BANCO DE LA CIUDAD DE BUENOS AIRES RETIRADO BRANDY SÁNCHEZ GÓMEZ S. SORIANO 1904		47	ITALIË - CASA DEL FASCIO DI COMO	
	BOCÁN 1985			GIUSEPPE TERRAGNI 1936	
9	CHECHOSLOVAKIË - HOUSE IN PRAQUE		48	ITALIË - CASA DEL FASCIO DI COMO	
	BOCÁN 1985			GIUSEPPE TERRAGNI 1936	

VILLA WINTERMANS

Villa Wintermans

Naar aanleiding van de vierjaarlijkse Provinciale Prijs Beeldende Kunst, die Jef Geys eind 2008 kreeg uitgereikt ter bekroning van 'een verdienstelijke carrière', organiseren het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten (KMSKA) en het M HKA in samenwerking met de Provincie Antwerpen in het KMSKA een tentoonstelling rond Jef Geys' project Villa Wintermans.

De tentoonstelling maakt het mogelijk het werk van de kunstenaar in een breder perspectief te plaatsen, weg van de clichés van de conceptuele kunst als een 'gadget' die bestaat uit welgekozen vondsten. Zo is alleen de tentoonstellingslocatie zelf al verrassend. Want toen Jef Geys in 1971 werd uitgenodigd om in het KMSKA te exposeren, stelde hij voor om het museum op te blazen. Uit het feit dat hij nu wel instemt met deze tentoonstellingsplek, blijkt dat zijn voorstel destijds niet zo eenzijdig bekeken had moeten worden als tot nu gebeurd is.

Jef Geys is een kunstenaar die verbindingen aanreikt tussen kunst en het leven. Hij zoekt daarvoor onverwachte invalshoeken. In de periode dat hij Plastische Opvoeding gaf aan onder andere meisjes uit het beroepsonderwijs, ging hij dagelijks naar de bibliotheek en noteerde daar wat volgens hem typische 'Vrouwenvragen' waren. Die schreef hij dan in zijn klaslokaal op de grote rol bruin inpakpapier en indien er vragen over kwamen besprak hij die in zijn lessen, die toen door de inspectie 'Positieve Esthetica' gedoopt waren.

Zo gaat Jef Geys voortdurend heen en weer, tussen de intensiteit van het reële leven en de ruimte van dromen die zich zowel maatschappelijk als artistiek toont. Hij zet die ruimte nooit zelf uit maar raakt haar wel telkens aan. Zo kan men dan ook eerder het voorstel tot opblazen van het Museum voor Schone Kunsten zien, als een mogelijkheid tot bevrijding van het museum uit zijn kluisters, als een kans om het museum open te breken en deel te laten worden van de maatschappij.

Omgekeerd echode die als een groot verhaal op bruin inpakpapier, toen Jef Geys in de jaren 1960 de postorder tekencursus 'ABC École de Paris' doorliep. Of in de grandioze presentatie die hij deze zomer in het Belgisch paviljoen in de biënnale van Venetië maakte; daar liet hij in vier grootsteden telkens een persoon onkruid zoeken in de stedelijke omgeving, om dat vervolgens te laten onderzoeken op de medicinale aspecten ervan. Deze stedelijke herbaria werden opgezet vanuit vragen over leven en dood, over verlangen en oorlog en daar zijdelings via tekeningen ook expliciet mee verweven. Het project in Venetië startte o.a. ook vanuit een analyse van het Militair Kamp in Leopoldsborg (Jef Geys' geboortedorp) en maakt zich op voor een vervolg in de Verenigde Staten (Detroit) in 2010. Anders gezegd kan de kunst van Jef Geys gezien worden als een voortzetting, als het laten klinken van het een in het ander, waarbij ook het werk zelf geen eindpunt wil zijn.

In de huidige tentoonstelling wordt een van de meest complexe projecten die Jef Geys ooit opzette publiek ontvouwd naar zijn lokale context toe. Toen Jef Geys in 1991 werd uitgenodigd om de Vlaamse deelname te verzorgen van de biënnale van São Paulo, zette hij een uitgebreid netwerk van referenties op waarin modernistische architectuur (weergegeven in maquettes), de herkenningstekens van gevangenen in de Duitse concentratiekampen van WOII en de voetbalwereld met zijn kleuren, stadions en trofeeën, aan elkaar werden gerelateerd. De voornaamste acties van het project verankerden zich echter daarbuiten. Aan de ene kant was er in Balen - woonplaats van Jef Geys - de villa van de zoons van de sigarenfabrikant Wintermans, de enige modernistische referentie in het dorp. Aan de andere kant waren er de favela's, de krottenwijken van São Paulo. Daar investeerde Jef Geys zijn energie en die van de Vlaamse Gemeenschap. Hij maakte er een replica op betreedbare grootte van Villa Wintermans en stelde die ter beschikking van de omwonenden. In de drukte van de kunstscène van de biënnale werd deze centrale inzet amper opgemerkt, maar hij ging wel zijn gang en wordt nu opnieuw zichtbaar gemaakt door een film van Inge Godelaine uit 2006.

Zij gaat op zoek naar wat er is gebeurd met die echo van de Balense villa in São Paulo.

Op het platform van zijn tentoonstelling voor de Provinciale Prijs Beeldende Kunst stelt Jef Geys haar bijdrage centraal. Zij interpreteert zijn werk en die interpretatie neemt hij er dan weer in op, om te beginnen door de publicatie die hem in het kader van de Provinciale Prijs toekomt, er helemaal aan te wijden. Het boek wordt een afbeelding van de film met een 'beeld' voor elke vertaalde uitspraak. Inge Godelaine ging nog verder en vroeg haar leerlingen aan de Stedelijke Academie van Geel maquettes te maken. Villa Wintermans echoot daardoor niet enkel in de historie van zijn replica in São Paulo, maar de oorspronkelijke architectenmaquette ervan wordt ook vergezeld door foto's van deze maquettes van studenten en door maquettes van Jef Geys. Villa Wintermans - een belichaming van de moderniteit - wordt zo ontkend als (af) object en benaderd als een kans om handelend te denken.

Toen Jef Geys in 1958, meer dan een halve eeuw geleden, de inventaris van zijn werk startte, kon het nog gebeuren dat mensen, telkens het woord “Kempen” viel, eens meewarig lachten, om vervolgens de Kempenaars met het eeuwige middeleeuwerschap te decoreren. Volgens het cliché toen werd de zanderige omgeving van de Antwerpse Kempen dan ook uitsluitend bewoond door koppige heikneuters, en niet voor niets ontleent het gebied zijn naam aan het Latijnse campus: veld.

Het besef dat er in die Kempische velden ook cultuur groeit en bloeit, dat heeft Jef Geys, en met hem kompanen als Walter van den Broeck, moeten bevechten. Hedendaagse kunst – zoals het hedendaagse leven zelf – leek ooit niet overal te kunnen. De emancipatie van Vlaanderen gebeurde niet alleen tegen een macht van boven- of buitenaf, ze moest ook intern gebeuren. En het is ook vandaag nog een niet aflatende bekommernis om haar steeds weer te hernieuwen tegen de zelfgenoegzaamheid van de betweters in. Dat bewees Jef Geys en dat stelt hij nu verder aan de orde vanop zijn Kempische velden. Al meer dan 50 jaar werkt hij in Balen aan zijn imposante oeuvre, dat ondermeer foto's, sculpturen, installaties, schilderijen en bewegend beeld bevat. Eerder dit jaar nog was hij de Belgische vertegenwoordiger op de Biënnale van Venetië, één van de belangrijkste kunstmanifestaties ter wereld, en in de internationale kunstwereld wordt hij door velen gewaardeerd en geprezen. Zonder enige twijfel is Jef Geys een kunstenaar die niet de stroom volgt maar wel vorm geeft aan zijn eigen visie en aan zijn eigen ideeën.

Als provinciebestuur willen we met de Provinciale Prijs Beeldende Kunst 2008, en met de tentoonstelling 'Villa Wintermans', graag hulde brengen aan Jef Geys en diens artistieke loopbaan. Ook in de provinciale kunstcollectie, die een verantwoord beeld tracht te geven van de kunstproductie in onze provincie, kon hij niet ontbreken. Een tiental jaar geleden werd deze collectie dan ook aangevuld met vijf 'Koeienpaspoorten' van Jef Geys, die tentoongesteld worden in het provinciehuis. Het is alleszins positief dat er dankzij iemand als Jef Geys bewezen wordt dat de kunsten in onze provincie ook buiten de stadspoorten van Antwerpen floreren: uiteraard wordt er in Antwerpen heel wat waardevols geproduceerd, maar het is onze taak om ook stimulansen te geven aan getalenteerde kunstenaars in de rest van onze provincie, zodat ook zij hun kwaliteiten kunnen exploreren. Ik hoop dan ook dat onze inspanningen, hoe bescheiden ze dan misschien wel mogen zijn, ook door de kunstenaars zelf gewaardeerd worden.

Zoals de meeste Kempenaars voel ik mij op de één of andere manier verknocht aan mijn streek en aan de mensen die er wonen, en diegenen die me kennen weten dat de Kempen een streek is die me na aan het hart ligt. Dat Jef Geys vanuit diezelfde Kempen erin slaagt internationale erkenning te verwerven, maar vooral, dat hij dat alles met zijn kenmerkende eigenzinnigheid doet en hij stevast zijn visie volgt, vind ik fantastisch. En dat Jef Geys daarenboven bewijst dat kunst je iets kan laten zien dat je nog nooit eerder hebt gezien, mag je zelf ontdekken, in dit boek, in de tentoonstelling.

Ludo Helsen
Gedeputeerde voor cultuur

Vorbij Villa Wintermans

Ofteorbij de kunst en de architectuur

Villa Wintermans. In feite bestaan er drie villa's Wintermans. Er is de eigenlijke villa, ontworpen en gebouwd door de gebroeders Wintermans in 1983 in de parktuin van het ouderlijke kasteel van de sigarenfabrikant in Balen. Er is de Villa Wintermans, die Geys onder de vorm van een levensgrote, geschematiseerde maquette liet bouwen in de favela van São Paulo, naar aanleiding van de Kunstbiënnale aldaar in 1991. Een maquette die letterlijk als kapstok, als een structuur, gebruikt werd om er een klaslokaal van te maken. En zo er is nu, anno 2009, een derde Villa Wintermans, in de hoedanigheid van een tentoonstelling, een film en boek, waarin de kinderen, 18 jaar later en dus volwassen, hun verhaal doen omtrent de impact van die tweede villa in de hoedanigheid van tot noodschool omgebouwde maquette, op hun persoonlijk leven.

Drie etappes. Drie realiteiten, maar één verhaal, waarin kunst en architectuur in elkaar verglijden en mekaar wederzijds, kritisch bevragen en bevruchten. Villa Wintermans, als een concept dat plaats en tijd overstijgt, typeert de manier van werken van Jef Geys, die van meet af aan als kunstenaar de vernieuwing zocht. Geen vernieuwing om de vernieuwing, maar om de beeldslijtage van de kunst – en en passant ook de beeldslijtage van de architectuur – tegen te gaan. De nuttigheidswaarde van architectuur greep hij daarbij aan als een dankbaar vehikel – of is het een excuus? – om een brug te slaan tussen dagelijkse banaliteit en het nadenken over vorm. Zodoende om de kunst terug in de wereld te plaatsen, waar ze in wezen thuishoort.

De Villa Wintermans in Balen heeft niet dezelfde icoonwaarde als andere gebouwen, zoals onder meer het Casa del Fascio in Como (1932) van architect Giuseppe Terragni; de Villa M (1989) van architect Stéphane Beel in Zedelgem bij Brugge of het Möller Haus (1928) van architect Adolf Loos, waarvan Geys maquettes op kleine schaal liet maken voor São Paulo. Maar de Villa Wintermans staat simpelweg in Balen, het dorp waar Geys zelf woont en werkt en waar hij in 1977 eigenhandig een huis met recuperatiematerialen bouwde.

Dat huis is op zich geen kunstwerk. Eigenlijk is het niet de vraag of Geys nu kunst maakt of architectuur, een tentoonstelling of gewoon een opstelling van didactisch materiaal.

Toen hij in zijn prille zoektocht naar de brug tussen banaliteit en nadenken over vormen, een Kleurboek voor volwassenen (1963-65) bedacht, was 'het huis' toen al één van de zeven thema's. In 1981 liet hij op de Vlaamse Televisie verstaan dat na jarenlang allerlei uiteenlopende projecten te hebben ondernomen, hij in 1965 voor zichzelf de rekening maakte: "wat had hij tot dan toe gerealiseerd als kunstenaar? Wie is zijn publiek? In welke richting wil hij evolueren? Het resultaat van die denkoefening was dat fameuze kleurboek voor volwassenen, met thema's als "het staatsapparaat", "het lichaam" én "het huis".

Het huis weliswaar in zijn diverse gedaantes en verschijningsvormen. Meer zelfs het huis, de tent, de iglo, de caravan, de chalet, de mobilhome,... als plaatsen waarvan men zegt: "ik ga naar huis". Die aandacht voor het huis, niet zozeer als gebouw, maar als plaats, als plek van bestaan, als "leefwereld", toont aan hoe Geys verder kijkt dan vormen en objecten, maar zoekt naar ervaringen, bewustwordingsprocessen die kunst en architectuur kunnen genereren. Voor Geys belichaamt de Villa Wintermans, de aanwezigheid, of de intrede van laat-modernistische, hedendaagse architectuur in zijn dorp. De villa stelt ook de tegenstelling architectuur versus bouwen op scherp.

Zonder expliciet te willen zijn, traceert Geys vanuit de anekdotiek van zijn eigen leefwereld de breuklijnen van de (hedendaagse) architectuur waar de abstracte, modernistische 'Formwille', tegenover de elementaire 'Bauwille' van de zelfbouwer staat.

En dan beslist Geys om voor de Biënnale van São Paulo, naast een reeks kleine maquettes van modernistische icoongebouwen, één levensgrote maquette te laten optrekken ergens in de sloppenwijken van São Paulo. Geys onttrekt zich aan het gesloten circuit van tentoonstellingsgebouwen en museale ruimtes van de Biënnale, en zoekt de stad op, een plaats en plek waar wordt geleefd. Geys 'schenkt' een maquette, een skelet van balken, aan de gemeenschap die ze naar eigen goeddunken mag gebruiken en inrichten. Het wordt een schoollokaal. En zo verknoopt alweer moeiteloos een stuk van Geys' biografie, namelijk die van pedagoog-leraar plastische opvoeding, met een tentoonstellingsproject dat voorbij tentoonstellen kijkt, en in plaats van iets 'tentoon', iets 'da stelt'. Wat op het eerste gezicht misschien een loze echo lijkt van een burgerlijke dorpsvilla, blijkt een structuur te kunnen worden die een pregnante rol speelt in het sociale leven van een verarmde gemeenschap.

Die sociale reflex als onderbouw van bezig zijn met kunst en architectuur, verknoopt opnieuw met een andere epoque uit de biografie van Geys als kunstenaar.

In 1959, pas van de academie, ondekte hij Brecht. "Brecht wijst me de weg naar de jaren '20 in Rusland, de dood van Tarelkin, Meyerhold,... (...) Eén van de figuren uit die heroïsche Russische strijdjaren die mij het meest aanspraken was Nikolai Ladovsky, die begin jaren '20 in Moskou les gaf aan de school Vhutemas/Vhutein. Hij was voorstander van de synthese tussen schilderijen, sculpturen en architectuur, en hij gebruikte psychoanalytische methoden om architectuurruimtes te creëren."

Synthese: een sleutel in het werk van Geys. Theater, Brecht, Russische avant-garde, school, psychologie en –analyse: onderwerpen en thema's die dwingen om te kijken voorbij de kunst en de architectuur.. Dit alles kenmerkt Geys' werk en 'verhaal' waarin hij zijn eigen biografie als student/leraar/kunstenaar koppelt aan inzichten over kunst, over het ontstaan en de betekenis van vormen. In de jaren 1960 had Geys trouwens een bijzondere interesse voor "vorm" en wat die "vorm" anders deed lijken: camouflage, mimicry, het verborgene, wat men dacht te zien...

Maar fundamenteel in het verhaal over het project dat Geys ontwikkelde voor de Biënnale van São Paulo, is de actualisering van Nikolai Ladovsky's streven naar een synthese tussen schilder-, beeldhouwkunst en architectuur. Ladovsky was niet de zoveelste kunstenaar-architect die streefde naar het ultieme Gesamtkunstwerk, maar het was hem als architect vooral te doen om ruimtes te creëren op een rationele manier en daarbij ging hij zo ver om de perceptie van de gebruikers te manipuleren met psychoanalytische methodes. Geys is in zekere zin ook geïnteresseerd om kunst, architectuur en schilderkunst uit hun categorieën te doen breken. Niet voor niets koos hij als student de richting 'publiciteitstekenen' omdat het voor hem in de jaren 1950 de beste manier leek om de beeldende kunst te vernieuwen. Maar hij neemt geen genoegen met Ladovsky's rationele synthese van architectuur, schilder- en beeldhouwkunst en integreert daar bovenop het sociale, met andere woorden, het leven zelf in de kunst.

Dat sociale aspect komt voluit tot uiting in de derde versie van Villa Wintermans, anno 2009. Op deze gelijknamige tentoonstelling, staat de film van Inge Godelaine centraal, die op eigen initiatief naar São Paulo trok om zo'n 18 jaar na datum, de kinderen – die intussen volwassen waren te interviewen over hun ervaring met het geschonken bouw- en kunstwerk van Jef Geys tijdens de Biënnale van 1991. De film nam Geys te baat om er een boek uit te distilleren. Waardoor hij ruimte en tijd nog verder verknoopte. De school en de structuur van de Wintermans Villa in São Paulo mogen dan wel verdwenen zijn, gerecupereerd in sloppenhuizen of verbrand of weggerot; tegen dit verdwijnen van het 'kunst-werk' in, en tegelijkertijd weerbarstig tegen de beeldslijtage van de hedendaagse mediakunst in, plaats Geys de duur van een 'verstild' boek, een boek dat fotografisch elke sequens van de film toont met wisselende ondertiteling, waardoor dit boek een beeldend leesboek wordt.

Het lijkt wel alsof Geys hiermee de falende eeuwigheidsdrang van de architectuur te snel af is, door de impact en de betekenis van de architectuur, en het sociale gebeuren dat zich afspeelt in de architectuur, te archiveren en reportagegewijs levendig te houden.

De bekommernis van de gemeente Balen om het archief/oeuvre dat Geys sinds het begin van zijn carrière heeft verzameld en opgebouwd onderdak te bieden is een nieuw, interessant gegeven. Het levend Jef Geys archief/museum zou, naar analogie met het model van de 'sociale condensator' van de Russische avant-gardist Ladovsky, een herdefinitie kunnen aandragen van een hedendaags centrum voor kunst.

Recuperatie, recycling, culturele duurzaamheid maakten, nog voor de mode en de noodzaak van vandaag, altijd al een geïntegreerd onderdeel uit van Geys' oeuvre. Zoals de Villa Wintermans de gelaagde betekenis van architectuur, kunst, individu, maatschappij blootlegt -in vele gedaantes en vormen tegen de beeldslijtage in- zo ligt in Balen de nucleus klaar om voorbij de pseudo's in de architectuur en de kunst, een huis te maken, waar met de kunst het leven zelf centraal staat.

Koen Van Synghel

D. 2. GENERAL MOTORS BLVD

Semantic Maps
Semantic coordinate aggregation.
Free MediaWiki extension!
www.mediawiki.org

National Park Resort USA
Bryce & Zion Canyon National Park
Lodging, Dining, Adventures, more..
www.ZionPonderosa.com/Location.htm

Retreat House & Cottages
Holland, MI. Family reunions, group
retreats, weekend get-a-ways
www.rosewoodpointe.com

Ads by Google Nations Online
All Countries of the World

[Home](#) ▶ [Earth](#) ▶ [Continents](#) ▶ [The Americas](#) ▶ [USA Country Profile](#) ▶ [Google Earth Detroit Map](#)

▶ [Map Index](#)

___ Satellite View of Detroit (MI)

Satellite View of Detroit using Google Earth Data

Satellite view showing Detroit, largest city in Michigan, ▶ [United States](#), located in southeastern Michigan on the Detroit River (connecting Lake Erie and Lake St. Clair), opposite Windsor, Ontario, Canada. Detroit was founded in 1701, today the city has a population of about 870 000 inhabitants.

Google Earth: Map of Detroit, Michigan

Click on the map and drag your mouse to move the map around. Changes also the Latitude/Longitude of the map. Point with your mouse on a desired place on the map then double click to center the map. Zoom in +, Zoom out - Zoom in +, Zoom out -

φ Latitude *N, λ Longitude *E (of Map centre):
(42.370252480516, -83.07325958205827)

- ▶ [Reference Map of Michigan](#)
- ▶ [Map of the USA](#)
- ▶ [Zoomable map/satellite view of the United States.](#)
- ▶ [United States Country Profile](#)
- ▶ [Profile of the 50 U.S. States](#)
- ▶ [Maps of the 50 U.S. States](#)
- ▶ [Flags of the 50 U.S. States](#)
- ▶ [Most populated cities in the U.S.](#)

Map/satellite view of other cities in Michigan:
▶ [Lansing](#)

Maps of other major US cities: Atlanta, Atlantic City, Austin, Baltimore, Boston, Chicago, Cincinnati, Cleveland, Columbia, Columbus, Dallas, Denver, Honolulu, Houston, Indianapolis, Kansas City (MO), Las Vegas, Los Angeles, Memphis, Minneapolis, Nashville, New Orleans, New York City, Oklahoma City, Philadelphia, Phoenix, Portland, Saint Louis, San Antonio, San Diego, San Francisco, Santa Fe, Washington D.C.

External Links
[Detroit \(official website\)](#)
[Wikipedia: Detroit](#)

Countries and Territories of The Americas

Countries of the World: [A](#) - [C](#) | [D](#) - [G](#) | [H](#) - [L](#) | [M](#) - [P](#) | [Q](#) - [T](#) | [U](#) - [Z](#)
Continents: [Africa](#) | [Asia](#) | [Australia/Oceania](#) | [Europe](#)

Google Search

W3C XHTML 1.0

MODE 2 -
TOPIC: DETROIT
2010

Jury Provinciale Prijs Beeldende Kunst 2008

Gedeputeerde Ludo Helsen (voorzitter) - Anita Evenepoel - Pool Andries - Marc Ruyters - Koen Van Synghel - Koen Leemans

Juryverantwoording - Provinciale Prijs Beeldende Kunst 2008

Volgend jaar vertegenwoordigt Jef Geys (°1934) België op de internationale Biënnale van de beeldende Kunst in Venetië.

In 2007 kreeg hij nog in het Institut d'art contemporain van Villeurbanne een eerste retrospectieve tentoonstelling in Frankrijk. Die tentoonstelling kwam er op basis van Geys' consistent oeuvre dat hij al sinds de jaren zestig ontwikkelt als een evolutief project¹.

Verskillende aspecten, belangrijk voor zowel de maatschappij als voor de praxis van de hedendaagse kunst, komen daarin samen: pedagogische activiteiten, een conceptuele attitude en plastische experimenten.

Door een gezonde achterdocht ten aanzien van de kunstmarkt en zijn activisme tegen de gescleroseerde museumpraktijk eind jaren zestig, nam Geys van meet af aan een ongreepbare plaats in in de wereld van de hedendaagse kunst.

Dit resulteerde in een complex oeuvre waarin beeld, taal, politiek, sociaal engagement, cultuur,... gestalte krijgen in diverse kunstvormen als pamfletten, films, levensgrote architectuurmodellen, het Kempens Informatieblad, collages, handgetekende bijsluiters,...

Geys verdient de Carrière prijs voor Beeldende Kunst van de Provincie Antwerpen omdat zijn oeuvre enerzijds groeide vanuit een lokaal engagement maar anderzijds getuigt van een universele visie en een openheid voor de wereld. Die lokale verankering spreekt onder meer uit de pedagogische projecten met schoolkinderen in zijn Kempense dorp Balen. Internationaal geniet zijn werk aandacht en respect omdat zijn kunst met een zelfrelativerende subversie de fundamentele van de beeldende kunst blijvend in vraag stelt.

Koen Van Synghel
December 2008

¹ "Geys conduit toute son oeuvre comme un vaste projet évolutif qui conjugue attitude conceptuelle, activité pédagogique et expérimentations plastiques. Son travail a la particularité de se construire sur un héritage moderniste - notamment celui du Bauhaus - tout en développant le goût de l'artiste pour la dimension ordinaire du réel. Ainsi, à l'encontre d'une forme et d'un langage hégémoniques, Jef Geys invente une forme de conceptualisme débridé, proliférant." Uit de tentoonstellingsgids van L' Institut d'art contemporain van Villeurbanne

TURN HOOT

LEONOLDSBURG, NEW YORK, DETROIT, BALLEN
ENZ ...

ZOALS OP ELK KADAVER ZITTEN ER
GOEDAARDIGE EN KWAADAARDIGE "BEESTJES"
OP HET OVERBUIFSEL: HIER OP DETROIT.

ER ZIJN WAT MEN ZOU KUNNEN NOEMEN
"KADAUVEROPPORTUNISTEN" EN 10%
HULPVERLEENERS DIE HET GOED MENSEN.

IN DE DETROITSITUATIE ZOALS IN
MADAGASKAR, SENEGAL OF LENINGRAD
KOMEN O.A. KUNSTHOPPERS AF OP WAT
VOOR HEN EEN TIJDELIJKE SPEELRUIMTE IS:
EEN GEMEENSCHAP IN VRIJE VAL.

VOOR MEN HET WEET STAAN IN DE
GLOSSY MAGAZINES BREEDBEELDFOTO'S VAN
VERLATEN WINKELKARRETTES. INDIEN
MEN VANUIT DE GEMEENSCHAP ZELF GEEN
STEUN KRIJGT, DAN IS DE ROYINQ GEDOEMD.

ALS GE GEEN VOLLEDIG NIEUW PROGRAMMA
KUNT OPZETTEN, MET EEN FRISSE KIJK OP
WAT KUNST WAS EN ZOU KUNNEN ZIJN EN
BETEKENEN: STOP ER DAN MEE!

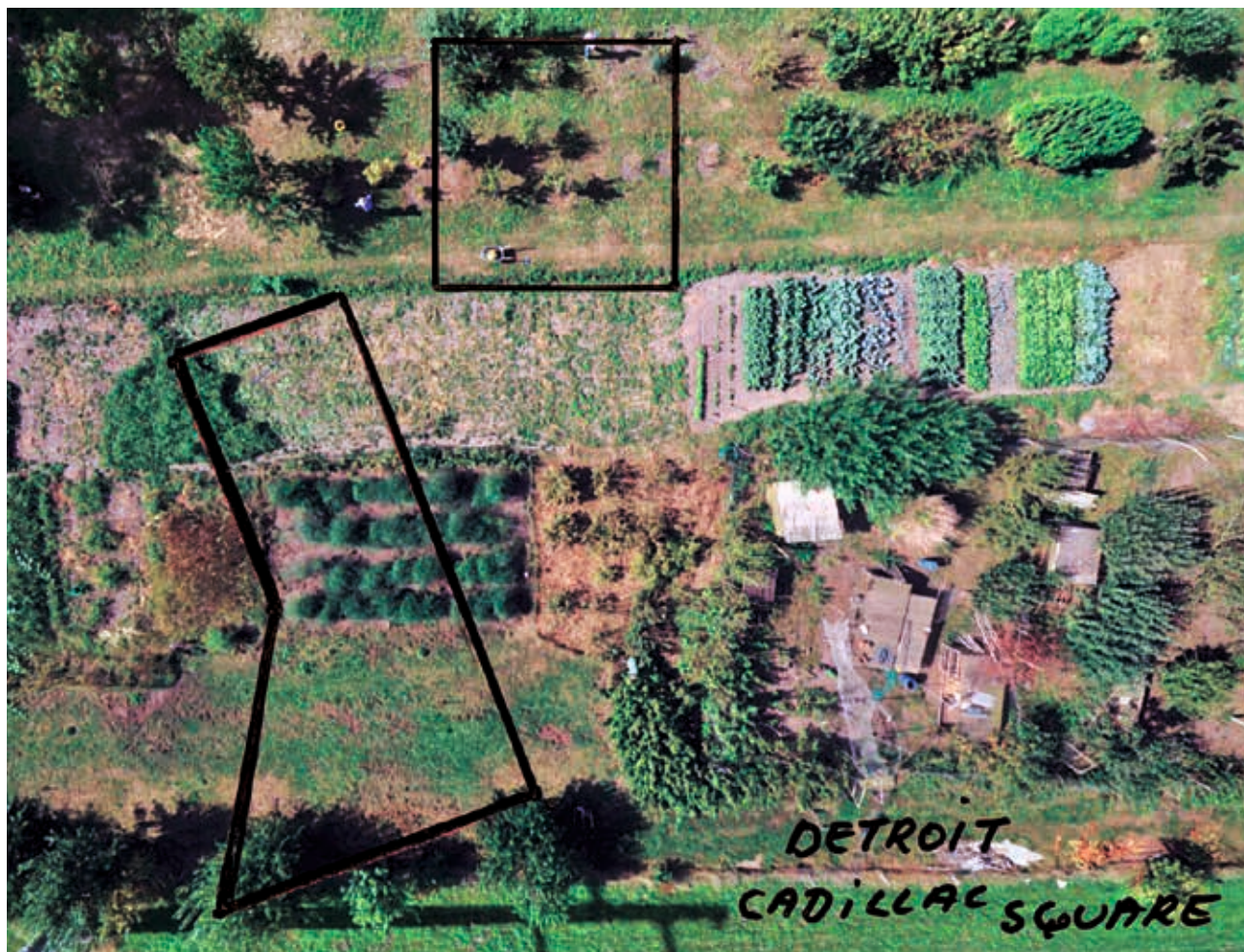
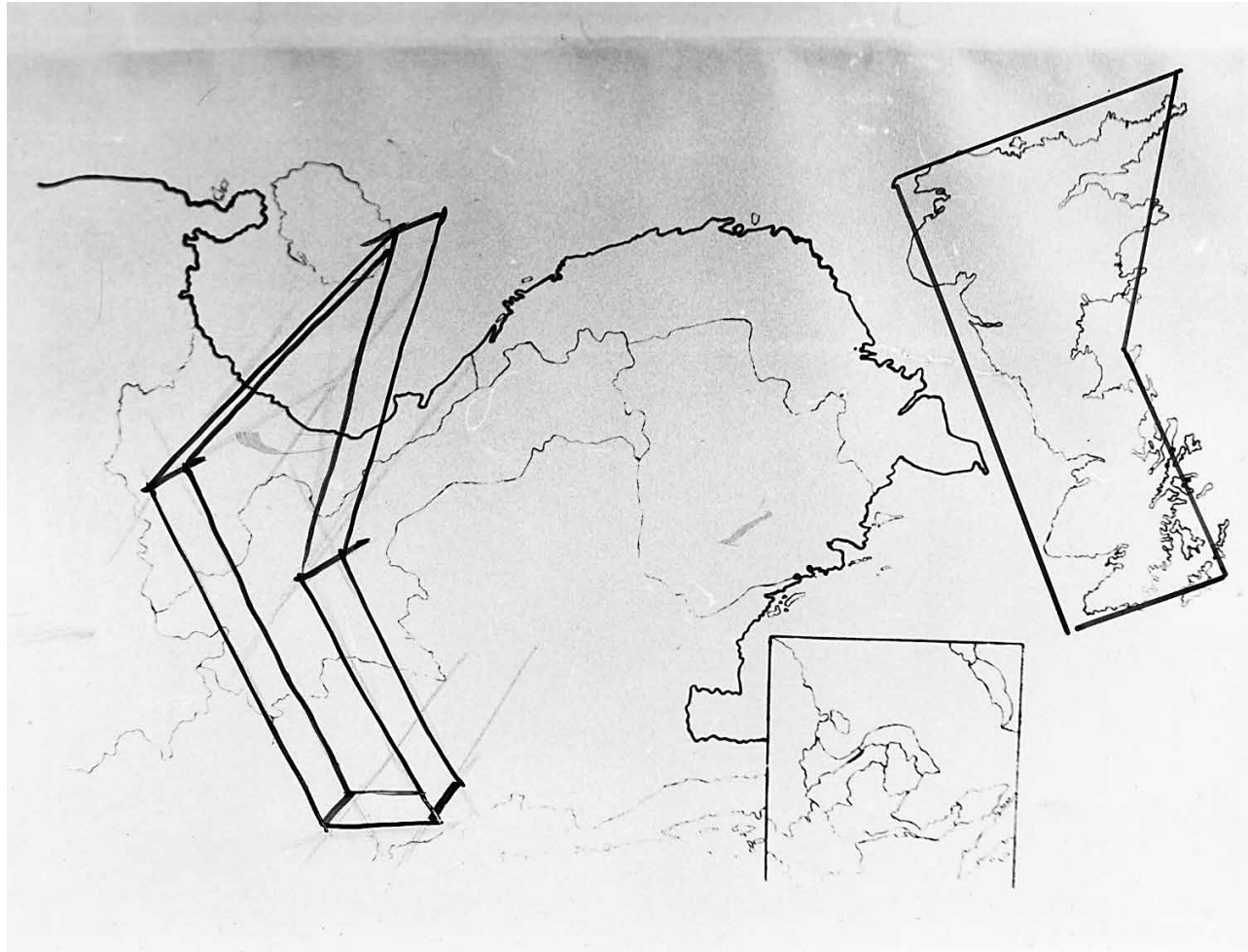
ALS GE U WILT INSCHRIJVEN IN DE
RONDREIZENDE, VLIEGENDE GILDE VAN
WOULD-BECURATOREN DIE VAN HET ENE
KADAVER OP HET ANDERE "HOPPEN", DOE
DAN VERDER MET VAN HET ENE NAAR
HET ANDERE COLLOQUIUM TE REIZEN IN
WAT MEER DAN OOIIT GAAT LIJKEN OP
DE CLUBMEDKUNST VAN 2000.

Volkerentuin – Riem – Lommel - kleurboek

Het heeft te maken met de eerste jaren in de Academie van Antwerpen: ik zit in de klas van Piet Serneels en een van de oefeningen is een koffiepote herleiden tot zijn meest eenvoudige geometrische vorm: ik had als hoofdopdracht 'publiciteit' genomen omdat dat de meest 'moderne' richting was in 1956-1957.

Mijn eerste constructies hadden een binnen- en buitenkant: buiten een rechthoekige kast met geometrische motieven in basiskleuren en bij het openen van de 'doos' was er een wereld van speelgoed en Märkling-treintjes die dicht bij een 'echte voorstelling van het leven' stond. De wereld was een 'object' voor mij waar ik bijvoorbeeld in mijn kleurboek voor volwassenen (1964) een landkaart toonde met als grote vraag: "Wat doet Engeland daar onder Vietnam? Wat zijn grenzen? En wie bepaalt die? Hoe ziet dat land er uit als ik hetzelfde aantal vierkante kilometer van Frankrijk herleid tot hetzelfde aantal vierkante kilometers van Spanje? Twee grote geometrische dozen, even groot, andere inhoud. (zie verder : camouflage New York) Ik heb dat project trachten uit te voeren in Riem (München) en later in Lommel: beide zonder gevolg.

Helicopterarchitectuur

Alsof ze God of iets anders zijn, stijgen ze boven ons uit, gaan ze hoog genoeg om alleen nog wat vage kleuren en amorfe vormen te zien en maken driftig schetsen die ze later hopen op te hangen in een kunstzinnige omgeving.

De mensen worden mieren, de kavels grote lappen en ze kunnen beginnen de taart te verdelen. Het gezelschap van projectontwikkelaars en mensen die belust zijn op promotie en geld spelen op die veilige hoogte een duister spelletje namaakmonopoly, volgens regels die ze ter plaatse uitvinden. Wijken, gemeenschappen en ganse volksstammen worden doormidden geknipt en naar het hen goed uitkomt in een ander patroon geplakt.

Ik weet dat er moed of jonge onschuld nodig is om dan, zoals Calder, zijn wonderbaar juist en eenvoudig circus te maken of, zoals Kai: een lege chipsdoos om te vormen tot een huis voor hem en zijn vriend: een hond.

1983

2009

7. (ill. 13) Het huis, de tent, de iglo, de hut, caravan, chalet, mobilhome, de plaats waar men altijd over zegt: ik ga naar huis. Toen ik het huis in 1964 tekende, leek het een onderwerp van gesprek zoals Ladovsky het wou: een vruchtbare samenwerking tussen producent (architect) en consument (de massa). Architecten plakten driftig de eerste Lettraset-boompjes op hun kalktekeningen en schematiseerden de vrouwelijke figuurtjes die op de gazons rondschoven totdat ze op Studebakers geleken. De vlinderdaken wezen naar boven, de boemerangklinken bewogen als vanzelf en de kruipkelders beloofden ons duizend onderhoudloze jaren. De architect tekende de weg uit die de hond moest volgen, verzamelde alle huizen in het natte gedeelte en zette harmonikadeuren dat het een lust was. Na maanden vruchtbare gerichtingsdiscussie vond de consument dat hij recht had op de vrije keuze van de brievenbus.

In het licht van dit alles vroeg ik aan mijn leerlingen om een reeks foto's te maken van hun "leefwereld" (ill. 15) (1966-1967), gezien door het raster van de zeven kleurboekbladen. Ik vertelde hun van Le Corbusier zijn modulator, we zochten naar schema's en volume-eenheden in bestaande gebouwen en ik timmerde op mensenmaat een geschematiseerd UNO-gebouw (ill. 3 en 4) in elkaar. Die concentratiekamp-emblemen (in reliëf), dat kleurboek en dat idee van een gebouw op mensenmaat (ill. 6) lieten ons toe in een ruimte (klaslokaal) binnen een systeem (school) een mening naar voren te brengen over een probleem (wereld, lichaam, mannelijkheid, ...). Met als uitgangspunt architectuur als begrenzing (kooi, cel, isolatieruimte, enz.) draaiden we de regels om: begrenzing werd privilege. We gaven het kind (ill. 5) dat in de panlatten-UNO-constructie stond de volledige vrijheid om wat dan ook te zeggen - dat kind kreeg een soort van parlementaire onschendbaarheid.

Ik trachtte mijn leerlingen via blad 7 (huis) op de hoogte te brengen van de valstrikken van de tekening: dat meeltsystemen niet altijd te betrouwen zijn en dat ze kunnen leiden tot de pseudo-huiskamer of het pseudo-dokterskabinet, waar de meetlat een nekschotinstallatie (ill. 21) verdoezelt. Is wat men ziet wel degelijk wat men denkt te zien, en waarom kunnen we zo weinig doen met wat we zien? (Doch Doch) (ill. 26) (1985)

Op 9 november 1937 heeft op de BBC een discussie plaats tussen Lubetkin en Julian Huxley over o.a. het principe om olifanten in gevangenschap te houden. Lubetkin moest bouwen voor olifanten en rino's, maar hoe "denken" die (als ze dat kunnen), welke brievenbus gaan die kiezen? Schindler tekent in 1918 het kippenhok voor Taliesin (ill. 20) maar kunnen konijnen in een avant-garde-hok jongen? En: wordt dat konijnenhok een kunstwerk als ik het opneem in mijn lijst van kunstwerken (ill. 19)? (Laten we elkaar goed verstaan, ik heb het hier niet over ready-mades.) Kan El Lissitzky in een houten huisje "Wolkenbügels" tekenen (ill. 16), kan een Tsjech met een roze driehoek in een Lager aan de toekomst denken? Wat deed ik toen ik in de zomer van 1977 besloot om op twee maanden tijd, zonder hulp van derden, wat men noemt eigenhandig, met behulp van recuperatiematerialen een bewoonbaar huis te bouwen (ill. 14) (1977)? Werd het een kunstwerk toen ik in de verse mortel mijn naam zette en het een nummer gaf? In elk geval, toen de Oosthoek Encyclopedie me een kunstwerk vroeg om onder de G van Geys te publiceren en toen ik het woonhuis-project opstuurde als dusdanig, werd het op basis van "niet-kunst-zijn" geweigerd. Terzijde, verleden jaar (1990) gebeurde hetzelfde met het São Paulo-project, maar nu bij de Winkler Prins Encyclopedie.

Bij de bouw van dat huis ging het weer over maat en het lichaam als eenheid (ill. 23), zoals in 1960 toen ik preuts in mijn onderbroek voor een wit vlak een reeks foto's maakte en de gulden snede herontdekte (ill. 22). Over maat en lichaam, zoals nu, in 1991, als ik in die eenmanskooi ga staan, van waaruit ik nog juist richtingen kan aangeven maar waar ik voor de rest tot stilstand gedoemd ben. De angst voor die definitieve stilstand trachtte ik in 1966 op te lossen door opvouwbare constructies (ill. 17 en 18) te maken, op mensenmaat, voorlopig, te verplaatsen, mee te nemen, eenvoudig. Voorlopig als woning, definitief als sculptuur, of voorlopig als sculptuur en definitief als woning. Stilstaan en ontsnappen tegelijk, ik weet dat het niet kan, maar weer doe ik een poging door mijn São Paulo-bijdrage te splitsen. Een deel bevindt zich in het Niemeyer-gebouw (de B-constructies). Een ander deel (de A-constructies, ill. 29) wil ik sturen naar 18 landen, om door de voetbalbonden gedurende de looptijd van de biënnale als trofee in hun nationale toonkassen (ill. 30) te doen plaatsen. Daarmee probeer ik bepaalde bewegingen voor mijzelf af te sluiten: Ladovsky ontwierp een sportstadion (ill. 24); tegenwoordig worden sportstadia meer en meer gebruikt als supergevangissen en ze worden ook zo ontworpen en gebouwd. Ik tracht te ontsnappen aan al die beelden en breng ze terug tot op banaal consumenten-niveau: op voetbal-shirts bij Uli en Leonor in Wenen, dat super-elftal van 18 spelers.

Door het lichamelijke praktisch onmogelijk te maken elk onderdeel te bekijken wil ik de illusie behouden dat het geheel een opgave is voor de rede. Onder andere ook daarom zal de C-constructie een reconstructie zijn op $\pm 65\%$ van de ware grootte van het huis Wintermans (Mol of Balen?). Ik zou die constructie (op te richten buiten de biënnale-gronden, maar wel in São Paulo) graag Casa noemen, en het moet een definitief voorlopige constructie worden, d.w.z. een constructie die alleen door een met voorbedachte rade genomen beslissing van een belanghebbende partij kan worden ongedaan gemaakt. Definitief voorlopige constructies zijn voor mij constructies die als voorlopig bedoeld zijn, om een nood op te vangen, om aan dringende behoeften te voldoen; als die constructies er staan en functioneren, is gewoonlijk de nood uit de belangstelling, de constructies beginnen een eigen leven te leiden en worden gebruikt voor doeleinden die oorspronkelijk niet aan de basis van de opdracht lagen. De Casa-constructie vertrekt van dezelfde principes als de sculptuur-constructies nr. 2 (zie A). Maar in plaats van die ene leerling in 1965 in Balen, kunnen het hier groepen mensen zijn die zich willen verenigen, vergaderingen houden, zich veilig voelen.

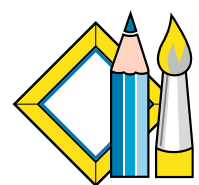
JEF GEYS

DAG ALLEMAAL. HET VOLGENDE NR. ZAL IK TRACHTEN UIT TE LEGGEN WAT IK BEDOEL MET TAALTERRORISTEN.

JEF GEYS

Art-Vebo

LUCAS
CREATIV